

Nr 116.

Godkänd av första kammaren den 24 mars 1926.

Godkänd av andra kammaren den 8 april 1926.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående obligatorisk märkning av ägg, som införs till Sverige.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1.)

(Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

Uti inom riksdagens båda kamrar väckta likalydande motioner hava framställningar gjorts i syfte, att riksdagen måtte besluta att anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes snarast möjligt utfärda bestämmelser om obligatorisk märkning av ägg, som införs till Sverige.

Såsom i motionerna erinrats, har förevarande fråga redan förut varit föremål för riksdagens behandling. Sedan vid 1909 års riksdag frågan genom motioner i båda kamrarna förts fram inför riksdagen, men då på grund av kamrarnas skiljaktiga beslut ej föranlett någon riksdagens skrivelse i ämnet, kom ärendet ånyo upp vid 1911 års riksdag. Riksdagen beslöt då, såsom framgår av dess skrivelse nr 239, att hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t snarast möjligt gå i författning om utredning rörande lämpliga bestämmelser därom, att utländska ägg skola vid importen och försäljningen vara försedda med påstämplat märke, angivande det främmande ursprunget och, därest denna utredning skulle giva vid handen, att importen av ifrågavarande ägg genom sådan anordning icke skulle i avsevärd grad försvåras, inkomma till riksdagen med det förslag, vartill denna utredning kunde föranleda. Sedan emellertid lantbruksstyrelsen och kommerskollegium i ärendet avgivit avstyrkande utlåtande, fann Eders Kungl. Maj:t genom beslut den 19 april 1912 riksdagens skrivelse ej föranleda ytterligare åtgärd. En av Sveriges allmänna fjäderfäavelsförening år 1916 gjord framställning i ämnet, vilken av nyssnämnda ämbetsverk jämte generaltullstyrelsen tillstyrktes, föranledde från Eders Kungl. Maj:ts sida ej vidare åtgärd. Ovan nämnda förening upptog år 1923 ärendet ånyo genom en framställning till Eders Kungl. Maj:t om åtgärder för att utländska ägg, som hit infördes, måtte märkas å själva äggen med ordet »import». Över denna framställning hava utlåtanden avgivits av lantbruksstyrelsen, generaltullstyrelsen och kommerskollegium. Lantbruksstyrelsen har vid sitt utlåtande den 20 september 1923 fogat infortrat yttrande av Sveriges jordbrukskonsulent i London, v. Wachenfelt, som efter en redogörelse för planerade åtgärder i frågan i Eng-

land varmt tillstyrkt framställningen med det tillägget, att ej blott »import» borde åstämplas äggen utan även exportlandets namn utsättas. Lantbruksstyrelsen har för egen del funnit framställningen väl värd beaktande och tillstyrkt den med det av ovannämnda konsulent gjorda tillägget. Generaltullstyrelsen har också i utlåtande den 12 november 1923 ansett nödigt föreskriva, att äggen böra vara stämplade med produktionslandets namn, vilket skulle ske före importen. Kommerskollegium har inhämtat yttranden från handelskamrarna, av vilka 8 helt eller med viss inskränkning tillstyrkt och 3 avstyrkt framställningen, samt Sveriges allmänna lantbrukssällskap, Svenska äggexportföreningen och Mjölcentralens äggavdelning, vilka tillstyrkt framställningen. För egen del säger sig kollegium i underdånigt yttrande den 7 december 1923 hysa starka principiella betänkligheter mot ett äggstämplingspåbud, så länge märkning av importerade ägg ej är föreskriven i andra länder, främst England; men har kollegium icke velat motsätta sig införandet av obligatorisk stämpling av importerade ägg, då detta helt visst skulle giva jordbrukarna, d. v. s. det stora flertalet av äggproducenterna, ett värdefullt stöd i en bekymmersam konjunktur. Härefter hava hushållningssällskapens ombud i yttrande den 30 september 1924, under åberopande av lantbruksstyrelsens utlåtande, framhållit, att obligatorisk importstämpling skulle skänka de svenska äggexportörerna ett stöd i återerövrandet av den engelska marknaden. I skrivelse den 15 december 1925 har sedermera lantbruksstyrelsen anmält, att Danmark genom lag om utförsel och införsel av ägg den 1 april 1925 att gälla i 3 år därefter samt lantbruksministeriets kungörelse den 12 juni 1925 stadgat, att vid införsel till eller utförsel från Danmark såväl varje ägg som ock emballaget skola vara märkta med ursprungslandets benämning. Härigenom uppstode ökad fara, att äggexportörer utomlands för att undvika den besvärliga märkningen inriktade sig på export till länder, där sådan märkning ej vore stadgad. Med anledning härav och med hänsyn till äggproduktionens betydelse, särskilt för det mindre jordbruket, yrkade styrelsen, att även för Sveriges vidkommande måtte stadgas importstämpling av ägg. Slutligen har Svensk äggnoterings styrelse, som består av representanter för större sammanslutningar av svenska äggförsäljningsföreningar samt en representant för Sveriges allmänna lantbrukssällskap, i skrivelse den 28 december 1925 yrkat på sådan obligatorisk märkning med utförsellandets namn. Ett antal äggexportörer hava sedermera i skrivelse till jordbruksdepartementet avstyrkt stämplingen.

Att bestämmelser i den riktning, motionärerna åsyftat, äro såväl för den konsumerande allmänheten som för äggproducenterna önskvärda, finner riksdagen oomtvistligt. För konsumenten måste det givetvis inom ägghandeln liksom beträffande annan handel vara av värde att veta, varifrån den salubjudna varan härstammar, då härigenom större möjlighet förefinnes för bedömning av varans kvalitet. Då nu särskilt ägg, importerade österifrån, till följe transportförhållanden och annat icke sällan äro underlägsna de svenska äggen, ligger i den föreslagna stämplingen ett ökat skydd för konsumenternas berättigade intresse, att en prissättning kommer till stånd, som är lägre

för de utländska äggen, ifall och i den mån dessa äro av lägre kvalitet än de svenska. Av samma skäl är den obligatoriska märkningen av importerade ägg önskvärd ur producentens synpunkt. Småbrukaren och egnahemsinnehavaren hava ofta i fjäderfäaveln en av sina bästa förvärvskällor, och det ligger nära till hands att tänka sig, att ett tydligt skiljande mellan utländska och inhemska ägg skall verka stimulerande i flera avseenden för den svenska äggproduktionen. Det är säkerligen ingalunda betydelselöst, att de svenska äggproducenterna genom denna öppna och av allmänheten lätt kontrollerbara konkurrens med importäggen få anledning till ökade ansträngningar att förse marknaden med en verkligt högklassig kvalitet. Den möjlighet, som nu förefinnes, att såsom svensk vara exportera hit importerade ägg av lägre kvalitet till skada för det anseende, som de svenska äggen åtnjuta å den utländska marknaden, skulle dessutom genom den föreslagna importstämplingen upphöra.

Beträffande själva stämplingens verkställande synes det riksdagen, att denna bör ske redan i utlandet samt att ursprungslandet angives i stämpeln, liksom givetvis, att beteckningen ej skall kunna utplånas. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat torde dessa tekniska fordringar utan större svårigheter kunna tillfredsställande fyllas. Kontrollen över stämplingen torde kunna verkställas jämsides med den ändock nödvändiga tullbehandlingen. Givetvis bör överträdelse av eventuella bestämmelser beläggas med straffrättslig påföljd.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes utfärda bestämmelser om obligatorisk märkning av ägg, som införas till Sverige.

Stockholm den 8 april 1926.

Med undersåtlig vördnad.